

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΕΝΤΥΠΟ ΕΣΥΠΠ

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΛΗΨΗΣ (ΕΣΥΠΠ)

Πρόνοιες των περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία Κανονισμών του 2021 (Κ.Δ.Π. 158/2021)

1. ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗ

- 1.1. Κάθε εργοδότης ή αυτοεργοδοτούμενο πρόσωπο ανάλογα με την περίπτωση έχει υποχρέωση να ορίζει γραπτώς έναν ή περισσότερους εργοδοτούμενους του για να ασχολούνται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης των κινδύνων που υπάρχουν ή μπορεί να δημιουργηθούν στην εγκατάσταση, στο υποστατικό ή/και στην επιχείρησή του και να του παρέχουν συμβουλευτική βοήθεια για τη λήψη προληπτικών και προστατευτικών μέτρων για την προστασία των εργοδοτούμενων και άλλων προσώπων στον χώρο εργασίας.
- 1.2. Τα πρόσωπα που ορίζονται από τον εργοδότη αποτελούν την Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης (ΕΣΥΠΠ).
- 1.3. Τα μέλη της ΕΣΥΠΠ δεν επιτρέπεται να υφίστανται δυσμενή μεταχείριση ή διακρίσεις από τον εργοδότη λόγω των δραστηριοτήτων τους στον τομέα της προστασίας και της πρόληψης των κινδύνων ή/και των άλλων σχετικών με τα καθήκοντά τους δραστηριοτήτων.
- 1.4. Ο εργοδότης πρέπει να παρέχει στα μέλη της ΕΣΥΠΠ –
 - (α) Κατάλληλο χρόνο για να εκτελούν τα καθήκοντά τους και να μπορούν να βοηθούν στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους που απορρέουν από τη νομοθεσία για ασφάλεια και υγεία στην εργασία.
 - (β) Απαιτούμενα μέσα και αναγκαίο εξοπλισμό, όπως κατάλληλα μέσα ατομικής προστασίας και όργανα μέτρησης, όπου απαιτείται.
 - (γ) Κατάλληλη και επαρκή εκπαίδευση σε θέματα ασφάλειας και υγείας.
- 1.5. Σε περίπτωση που εργοδότης εργοδοτεί λιγότερα από πέντε (5) πρόσωπα, μπορεί να αναλάβει ο ίδιος τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην παράγραφο (1.1), εφόσον διαθέτει τον εξοπλισμό, καθώς και τα μέσα και τα αναγκαία ακαδημαϊκά και επαγγελματικά προσόντα, όπως επαρκή κατάρτιση, πείρα ή γνώση και άλλες ικανότητες, που θα του επιτρέψουν να ασχολείται κατάλληλα και επαρκώς με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης.

2. ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΡΟΛΗΨΗΣ

Στις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, -

- η διεξαγωγή ελέγχων και μετρήσεων των επικινδύνων ή / και βλαπτικών παραγόντων στον χώρο εργασίας,
- η ετοιμασία της Γραπτής Εκτίμησης των Κινδύνων,
- η παροχή συμβουλών και η καθοδήγηση του εργοδότη στα θέματα ασφάλειας και υγείας,
- η συλλογή στοιχείων, η ετοιμασία εκθέσεων και η σύνταξη εσωτερικών κανόνων της επιχείρησης σε θέματα ασφάλειας και υγείας,
- η παροχή ενημέρωσης και εκπαίδευσης των προσώπων στην εργασία σε θέματα ασφάλειας και υγείας,
- η διερεύνηση εργατικών ατυχημάτων, επαγγελματικών ασθενειών και επικινδύνων συμβάντων, καθώς και η ετοιμασία σχετικών εκθέσεων και καταστάσεων με στοιχεία τέτοιων περιστατικών,
- ο καθορισμός προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας χώρων εργασίας, εγκαταστάσεων, εξοπλισμών εργασίας, εξοπλισμών ατομικής προστασίας, και
- η ετοιμασία και εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης των Κινδύνων.

3. ΠΡΟΣΩΠΑ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΗΝ ΕΣΥΠΠ

Η ΕΣΥΠΠ πρέπει να αποτελείται, κατ' ελάχιστο, από τα πιο κάτω πρόσωπα:

3.1. Λειτουργό και Αναπληρωτή Λειτουργό Ασφάλειας (>200 εργοδοτούμενους)

Σε περίπτωση που εργοδότης εργοδοτεί, κατά μέσο όρο στη διάρκεια κάθε χρόνου, περισσότερα από 200 πρόσωπα πρέπει να ορίσει Λειτουργό Ασφάλειας (ΛΑ), ο οποίος / η οποία να ασχολείται σε πλήρη απασχόληση με τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εταιρεία / στον οργανισμό και Αναπληρωτή /τρια Λειτουργό Ασφάλειας (ΑΛΑ), ο οποίος / η οποία να ασχολείται σε μερική απασχόληση με τα θέματα αυτά. Ο ορισμός του / της ΛΑ πρέπει να εγκριθεί από τον Αρχιεπιθεωρητή σύμφωνα με τις σχετικές διαδικασίες, οι οποίες βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας. Ο / Η ΑΛΑ ορίζεται εσωτερικά στην εταιρεία / στον οργανισμό από τον εργοδότη (δεν απαιτείται η έγκρισή του/της από τον Αρχιεπιθεωρητή).

Στα καθήκοντα του / της Λειτουργού Ασφάλειας περιλαμβάνονται:

- η ετοιμασία της Γραπτής Εκτίμησης των Κινδύνων,
- η εφαρμογή του Συστήματος Διαχείρισης των Κινδύνων,
- η συμμετοχή στις δραστηριότητες της / των Επιτροπής / των Ασφάλειας, η μελέτη των πρακτικών και η υποβολή εισηγήσεων στον εργοδότη σε σχέση με τα θέματα που συζητά η Επιτροπή,
- η διεξαγωγή ελέγχων στους χώρους εργασίας για επισημάνση κινδύνων,
- η οργάνωση εκπαιδευτικών προγραμμάτων και η εκπαίδευση του προσωπικού,
- η υποβολή συστάσεων και εισηγήσεων στον εργοδότη για βελτίωση των επιπέδων ασφάλειας και υγείας στους χώρους εργασίας,
- η παρακολούθηση της εφαρμογής των προληπτικών και προστατευτικών μέτρων,
- η συλλογή στοιχείων για οποιοδήποτε περιστατικό, όπως ατύχημα ή / και επικίνδυνο συμβάν που συμβαίνει σε πρόσωπο στην εργασία ή σε άλλο πρόσωπο στον χώρο εργασίας,
- η διερεύνηση όλων των εργατικών ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων, η ετοιμασία σχετικών εκθέσεων και η τήρηση καταλόγων ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων,
- η τήρηση του αρχείου ασφάλειας και υγείας,
- η συνοδεία του Επιθεωρητή κατά τη διεξαγωγή της επιθεώρησης στον χώρο εργασίας, και
- η συνεργασία με τους εργοδοτούμενους ή τους αντιπροσώπους ασφάλειας για όλα τα θέματα που αφορούν στην ασφάλεια και στην υγεία στον χώρο εργασίας.

Ο / Η Αναπληρωτής Λειτουργός Ασφάλειας είναι μέλος της ΕΣΥΠΠ και εκτελεί τα καθήκοντα του / της Λειτουργού Ασφάλειας όταν αυτός / αυτή απουσιάζει.

3.2. Υπεύθυνο και Αναπληρωτή Υπεύθυνο Ασφάλειας (≤ 200 εργοδοτούμενους)

Σε περίπτωση που εργοδότης εργοδοτεί, κατά μέσο όρο στη διάρκεια κάθε χρόνου, λιγότερα από 200 πρόσωπα πρέπει να ορίσει Υπεύθυνο Ασφάλειας (ΥΑ) και Αναπληρωτή Υπεύθυνο Ασφάλειας (ΑΥΑ) οι οποίοι / οι οποίες να ασχολούνται σε μερική απασχόληση με τα θέματα ασφάλειας και υγείας στην εταιρεία / στον οργανισμό.

Ο ΥΑ ασχολείται με τις δραστηριότητες προστασίας και πρόληψης των κινδύνων που υφίστανται ή μπορεί να δημιουργηθούν στον χώρο εργασίας. Επίσης, συνεργάζεται με τους εργοδοτούμενους ή τους αντιπροσώπους ασφάλειας για τα θέματα που αφορούν στην ασφάλεια και στην υγεία τους και παρέχει συμβουλευτική βοήθεια στον εργοδότη για τη λήψη μέτρων που αφορούν στην προστασία των εργοδοτούμενων ή / και άλλων προσώπων που μπορεί να επηρεαστούν από τις δραστηριότητες του εργοδότη. Ο Αναπληρωτής ΥΑ εκτελεί τα καθήκοντα του ΥΑ όταν αυτός απουσιάζει.

3.3. Υπεύθυνα πρόσωπα για Πρώτες Βοήθειες, Πυροπροστασία, Πυρόσβεση, Εκκένωση Χώρων

Όσον αφορά στις πρώτες βοήθειες, στην πυροπροστασία, στην πυρόσβεση και στην εκκένωση των χώρων από τους εργοδοτούμενους ή από άλλα πρόσωπα που βρίσκονται στην εγκατάσταση, στο υποστατικό ή/και στην επιχείρησή, ο εργοδότης οφείλει να ορίσει γραπτώς εργοδοτούμενους που να

είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή των μέτρων που αφορούν στα θέματα αυτά. Ο εργοδότης οφείλει, επίσης, να διασφαλίζει ότι ο αριθμός των προσώπων αυτών είναι επαρκής και ότι τα πρόσωπα αυτά έχουν στη διάθεσή τους τον κατάλληλο εξοπλισμό ανάλογα με το μέγεθος ή/και τους ειδικούς κινδύνους της εγκατάστασης, του υποστατικού ή/και της επιχείρησης, όπως κατάλληλους πυροσβεστήρες και κουτιά πρώτων βοηθειών.

Τα καθήκοντα των υπεύθυνων για τις πρώτες βοήθειες, την πυρασφάλεια, την πυρόσβεση και την εκκένωση των χώρων περιλαμβάνουν τα πιο κάτω:

Ο υπεύθυνος για τις Πρώτες Βοήθειες:

- (α) Μεριμνά για τη διαθεσιμότητα των απαιτούμενων υλικών του κουτιού πρώτων βοηθειών ή οποιουδήποτε άλλου εξοπλισμού πρώτων βοηθειών που χρειάζεται στον χώρο εργασίας και διασφαλίζει ότι αυτά είναι σε καλή χρησιμοποίησιμη κατάσταση, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Παραρτήματος Ι των περί Ασφάλειας και Υγείας (Πρώτες Βοήθειες) Κανονισμών του 2009 ([Κ.Δ.Π. 198/2009](#)).
- (β) Συντονίζει τους πρώτους βοηθούς και τα αρμόδια πρόσωπα πρώτων βοηθειών, τα οποία ορίζονται σύμφωνα με τις πρόνοιες του Παραρτήματος ΙΙ των Κανονισμών [Κ.Δ.Π. 198/2009](#).
- (γ) Φροντίζει για την εκπαίδευση των πρώτων βοηθών και των αρμοδίων προσώπων πρώτων βοηθειών για θέματα πρώτων βοηθειών ανάλογα με τις συνθήκες και το είδος των εγκαταστάσεων, καθώς και τη γραπτή εκτίμηση των κινδύνων στον χώρο εργασίας.
- (δ) Φροντίζει για την ύπαρξη ενός ή/και περισσότερων χώρων πρώτων βοηθειών, όπου αυτό απαιτείται, και μεριμνά για τον εφοδιασμό τους με τον κατάλληλο εξοπλισμό πρώτων βοηθειών.
- (ε) Ενημερώνει τους εργοδοτούμενους για τις διευθετήσεις που έχουν ληφθεί για των παροχή των πρώτων βοηθειών προς αυτούς, καθώς και για τα πρόσωπα που τις παρέχουν.
- (στ) Διασφαλίζει την καταχώρηση δεδομένων που αφορούν τις διευθετήσεις και τον εξοπλισμό πρώτων βοηθειών, περιλαμβανομένων των ονομάτων πρώτων βοηθών και αρμοδίων προσώπων πρώτων βοηθειών, του χώρου ή των χώρων παροχής πρώτων βοηθειών και οποιεσδήποτε άλλες σχετικές πληροφορίες στο ειδικό [Αρχείο Ασφάλειας και Υγείας](#) που προβλέπεται στον Κανονισμό 6 των Κανονισμών [Κ.Δ.Π. 158/2021](#).

Ο υπεύθυνος για την Πυρασφάλεια, Πυρόσβεση και Εκκένωση των Χώρων:

- (α) Μεριμνά για τη συντήρηση του εξοπλισμού κατάσβεσης της πυρκαγιάς (π.χ. πυροσβεστήρες ή σύστημα καταιονισμού [sprinklers]) και όπου απαιτείται των πυρανιχνευτών και του συστήματος συναγερμού, σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Ελαχίστων Προδιαγραφών Ασφάλειας και Υγείας στους Χώρους Εργασίας Κανονισμών του 2002 ([Κ.Δ.Π. 174/2002](#)) και 2004 ([Κ.Δ.Π. 494/2004](#)).
- (β) Διασφαλίζει ότι ο πιο πάνω εξοπλισμός βρίσκεται σε ευπρόσιτα σημεία και έχει την ορθή σήμανση σύμφωνα με τις πρόνοιες των περί Ελαχίστων Προδιαγραφών για τη Σήμανση Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασίας Κανονισμών του 2000 ([Κ.Δ.Π. 212/2000](#)) και του 2015 ([Κ.Δ.Π. 41/2015](#)).
- (γ) Φροντίζει για την ετοιμασία και εφαρμογή σχεδίου δράσης σε περίπτωση εκτάκτου περιστατικού όπως πυρκαγιά, σύμφωνα με τις πρόνοιες του Κανονισμού 10(1)(γ) των Κανονισμών [Κ.Δ.Π. 158/2021](#). Το σχέδιο δράσης πρέπει να καταχωρείται στο ειδικό [Αρχείο Ασφάλειας και Υγείας](#).

Τυχόν άλλα πρόσωπα, τα οποία δεν ορίζονται υπεύθυνα για τις πιο πάνω δραστηριότητες αλλά συμμετέχουν στις δραστηριότητες, όπως π.χ. στην εφαρμογή του σχεδίου δράσης σε περιπτώσεις

πυρκαγιάς ή άλλου περιστατικού δεν θεωρούνται υπεύθυνα πρόσωπα για τις δραστηριότητες αυτές και δεν αποτελούν μέρος της ΕΣΥΠΠ

3.4. Πρόεδρο Επιτροπής Ασφάλειας

Σε περίπτωση όπου εργοδοτούνται περισσότερα από 10 πρόσωπα, ο εργοδότης οφείλει να διασφαλίσει τη σύσταση και λειτουργία Επιτροπής Ασφάλειας (ΕΑ). Ο / Η πρόεδρος της ΕΑ ορίζεται από τον εργοδότη. Στα καθήκοντα του / της προέδρου της ΕΑ περιλαμβάνονται η σύγκληση των συνεδριάσεων της ΕΑ, ο καταρτισμός και η διανομή της ημερήσιας διάταξης, η μέριμνα για την τήρηση των πρακτικών, η διαβίβαση των πρακτικών στον ΛΑ ή στον ΥΑ, η διεξαγωγή ελέγχων, η διασφάλιση της λήψης όλων των ευλόγως εφικτών μέτρων για την εφαρμογή των εισηγήσεων των μελών της ΕΑ, η παροχή βοήθειας στον ΛΑ για τη διερεύνηση ατυχημάτων και επικίνδυνων συμβάντων και η συμμετοχή στην Παγκύπρια Συντονιστική ΕΑ, όπου αυτή υπάρχει.

Σημειώνεται ότι ο Λειτουργός Ασφάλειας ή ο Υπεύθυνος Ασφάλειας συντονίζουν τα υπόλοιπα πρόσωπα της ΕΣΥΠΠ.

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΗΝ ΕΣΥΠΠ

Κάθε εργοδότης διασφαλίζει ότι οι οριζόμενοι εργοδοτούμενοί της ΕΣΥΠΠ τυγχάνουν κατάλληλης και επαρκούς εκπαίδευσης και καθοδήγησης αναφορικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας όλων των εργοδοτούμενων στον χώρο εργασίας, στην εγκατάσταση, στο υποστατικό ή/και στην επιχείρησή του.

Η εκπαίδευση αυτή πρέπει να προσαρμόζεται στην εξέλιξη των κινδύνων και στην εμφάνιση νέων κινδύνων και να επαναλαμβάνεται σε τακτά χρονικά διαστήματα, όπου απαιτείται. Σε καμία περίπτωση, η εκπαίδευση αυτή δεν πρέπει να βαρύνει οικονομικά τους εργοδοτούμενους.

Οι θεματικές ενότητες και η διάρκεια της εκπαίδευσης των μελών της ΕΣΥΠΠ καθορίζονται στο περί Διαχείρισης Θεμάτων Ασφάλειας και Υγείας στην Εργασία (Εκπαίδευση Εργοδοτούμενων, Αυτοεργοδοτούμενων, Μελών της ΕΣΥΠΠ, Αντιπροσώπων Ασφάλειας και Μελών Επιτροπών Ασφάλειας) Διάταγμα του 2021 ([Κ.Δ.Π. 238/2021](#)).

Συγκεκριμένα, η διάρκεια της εκπαίδευσης των ΕΣΥΠΠ, καθορίζεται ως ακολούθως:

Λειτουργός Ασφάλειας	130 ώρες
Αναπληρωτής Λειτουργός Ασφάλειας	35 ώρες
Υπεύθυνος Ασφάλειας	35 ώρες
Αναπληρωτής Υπεύθυνος Ασφάλειας	35 ώρες
Υπεύθυνος για την Πυροπροστασία, Πυρόσβεση και Εκκένωση των Χώρων	35 ώρες
Υπεύθυνος για τις Πρώτες Βοήθειες	35 ώρες
Πρόεδρος της Επιτροπής Ασφάλειας	35 ώρες
Άλλα πρόσωπα που ορίζονται από τον εργοδότη ως μέλη της ΕΣΥΠΠ	35 ώρες

Παρόλο ότι, για τον Αναπληρωτή Λειτουργό Ασφάλειας απαιτείται εκπαίδευση 35 ωρών, για να είναι αυτός σε θέση να χειρίζεται με επάρκεια τα θέματα ασφάλειας και υγείας, σε περίπτωση απουσίας του Λειτουργού Ασφάλειας, συστήνεται όπως στο πρόσωπο αυτό δίνεται κάθε δυνατή ευκαιρία και διευκόλυνση ώστε να ολοκληρώσει την επιμόρφωσή του στα θέματα επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας ελάχιστης συνολικής διάρκειας 130 ωρών, δηλαδή αντίστοιχης διάρκειας που απαιτείται για τον Λειτουργό Ασφάλειας, συμμετέχοντας σε εξειδικευμένα προγράμματα σε θέματα Α&Υ.

Ιανουάριος 2022

ΤΜΗΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ